

Guia per al desenvolupament
de competències
d'empleabilitat per a joves
**ESTRATÈGIES D'INTERVENCIÓ
PER A PROFESSIONALS**

Mercè Jariot Garcia; Laura Arnau
Sabatés; Josefina Sala Roca;
Maria Teresa Marzo Arpón

Grup de recerca IARS

2015-Versió pilot

ÍNDEX

1. INTRODUCCIÓ	2
2. ACTIVITATS GENERALS	5
Activitat 1. Roda de competències d'empleabilitat.....	6
Activitat 2. Graella de competències d'empleabilitat.....	7
Activitat 3. Anàlisi de les competències d'un personatge conegut.....	8
Activitat 4. Anàlisi de les historietes del test «The Big Eight +12».....	9
Activitat 5. Com ens veuen els altres?	9
Activitat 6. Treball de síntesi sobre les competències d'empleabilitat.....	10

1. INTRODUCCIÓ

Les competències tècniques i personals són imprescindibles en l'actual mercat laboral. Aquesta guia pretén ser una ajuda per a aquells professionals que poden guiar els joves d'entre 12 i 18 anys en el desenvolupament de les competències bàsiques necessàries per aconseguir una feina, mantenir-la i promocionar-s'hi, independentment del sector professional.

El grup de recerca IARS (Infància i Adolescència en Risc Social) va desenvolupar un model de competències d'empleabilitat que recull quines són aquestes competències bàsiques (Arnau, Marzo, Jariot i Sala, 2014). Aquest model es compon de vuit competències d'empleabilitat: autoorganització, construcció del projecte professional, presa de decisions i resolució de problemes, treball en equip, comunicació, flexibilitat, perseverança i responsabilitat i corresponsabilitat. Aquest model, amb les competències i elements de competència, s'exposa a la taula següent.

Taula 1. Model IARS de competències d'empleabilitat

Descripció de la competència	Per què?	Descripció dels elements de competència
AUTOORGANITZACIÓ	És important perquè prepara per actuar de manera autònoma i transformar les demandes laborals i els objectius personals en fets concrets, tenint en compte el temps i els recursos disponibles.	<i>Planificar objectius</i>
Planificar, gestionar i desenvolupar una tasca/treball tenint en compte els objectius i cada detall		<i>Gestionar el temps propi i altres recursos per a dur a terme tasques més eficients</i>
		<i>Dur a terme una estratègia proactiva per desenvolupar les tasques amb eficàcia</i>
		<i>Ser metòdic</i>
CONSTRUCCIÓ DEL PROJECTE PROFESSIONAL	Reflexa la necessitat d'orientació envers el futur i de reflexió sobre la pròpia identitat i els objectius de carrera. Implica decidir, triar i emprendre accions de manera responsable i coherent.	<i>Definir i prioritzar els objectius professionals</i>
Identificar i analitzar les necessitats de formació i d'experiència per obtenir una feina, mantenir-la i promocionar en el mercat de treball de manera proactiva.		<i>Conèixer la professió i els canvis que es donaran en el lloc de treball, els requeriments laborals, la formació professional, etc.</i>
		<i>Avaluar les necessitats i capacitats formatives pròpies</i>
		<i>Confiar en les capacitats pròpies per aprendre</i>
		<i>Emprendre accions formatives al llarg de la</i>

		<i>vida</i>
		<i>Tenir la iniciativa (quan sigui necessari)</i>
		<i>Identificar problemes rellevants</i>
PRESA DE DECISIONS I RESOLUCIÓ DE PROBLEMES Ser capaç de prendre decisions, identificar problemes i resoldre'ls de manera efectiva i constructiva, considerant diferents opcions i llur viabilitat	És un element essencial per escollir i prendre part activa en el procés de resolució dels conflictes laborals, amb una correcta gestió de les emocions.	<i>Conèixer els objectius que es volen assolir a l'hora de resoldre els problemes i controlar les emocions.</i>
		<i>Buscar, analitzar i organitzar la informació</i>
		<i>Identificar un ventall d'opcions i analitzar avantatges i inconvenients de cadascuna</i>
		<i>Escollir i dur a terme la millor opció, avaluant-ne les conseqüències</i>
		<i>Expressar decisions que afecten altres persones</i>
TREBALL EN EQUIP Tenir una bona relació amb els altres per assolir els objectius de grup	És necessari aprendre, viure i treballar amb els altres. Implica cooperar. Permet al jove iniciar, mantenir i gestionar una relació personal en el context de treball, emfatitzant la intel·ligència emocional (p. ex.: empatia).	<i>Respectar les normes i regles del grup</i>
		<i>Identificar-se amb la situació dels altres, i entendre les seves emocions i motius</i>
		<i>Escoltar les aportacions dels altres (idees, opinions, consells, crítiques constructives, etc.) i expressar el que un pensa amb respecte</i>
		<i>Conèixer i confiar en el potencial propi a l'hora d'executar tasques i comunicar-ho</i>
		<i>Reconèixer els punts forts dels membres del grup i transmetre-los-hi</i>
COMUNICACIÓ Saber comunicar en els diferents contextos (personal, social i laboral) i a través de diferents mitjans (oral i escrit)	És un aspecte essencial per funcionar en la societat i en el lloc de treball i dialogar amb els companys de feina i ocupadors, respectant les diferents opinions, valors i cultures.	<i>Comprendre (llegir i interpretar) qualsevol tipus de missatge escrit i oral</i>
		<i>Expressar-se (per escrit i oralment) de manera clara i correcta</i>
		<i>Adaptar el llenguatge no verbal a cada situació (gestos, to de veu i expressió facial)</i>
		<i>Escoltar activament</i>
PERSEVERANÇA Fer un esforç sostingut per assolir els objectius/tasques personals, malgrat les dificultats	És necessària en qualsevol feina, per persistir malgrat les circumstàncies adverses.	<i>Ser constant en l'execució de les tasques i les accions planificades</i>
		<i>Persistir, malgrat les dificultats, per assolir els objectius personals</i>
		<i>Finalitzar totes les tasques i activitats iniciades, malgrat no estar motivat</i>

FLEXIBILITAT Adaptar el comportament, les idees i les emocions quan es requereixi	Esdevé important en el mercat de treball, per mantenir la feina i progressar laboralment. Es necessita per afrontar diferents situacions i contextos laborals i per adaptar-se als canvis constants que s'hi produeixen.	<i>Mostrar-se predisposat a acceptar els canvis</i>
		<i>Estar obert a noves idees, orientacions i pràctiques</i>
		<i>Adaptar el comportament a diferents contextos</i>
		<i>Canviar les idees quan les evidències demostren que s'està equivocant</i>
RESPONSABILITAT I CORESPONSABILITAT Acceptar les obligacions personals i les compartides amb altres, essent coherent.	És important per entendre les normes socials i laborals implícites i els codis de conducta morals i ètics. Implica identificar i assumir les conseqüències de les pròpies accions en el context laboral i vital.	<i>Dur a terme les tasques assignades</i>
		<i>Complir els terminis</i>
		<i>Comprometre's amb les tasques acordades</i>
		<i>Assumir les conseqüències de les pròpies accions</i>
		<i>Ser puntual</i>

Prenent com a base aquest model el grup IARS va desenvolupar el test de competències d'ocupabilitat «The Big Eight +12», que està en fase de validació (Sala, Arnau, Jariot, Marzo i Pagès, 2015)¹.

Aquesta guia pretén ser un material educatiu de consulta per als professionals de l'educació que vulguin treballar les competències d'empleabilitat amb els joves. En aquest sentit, és un material complementari a l'aplicació del test «The Big Eight +12».

Les activitats que es proposen ajudaran els joves a desenvolupar competències d'empleabilitat que també són necessàries per a la vida personal, acadèmica i professional.

Les activitats generals que es proposen a la pàgina es poden dur a terme a l'aula de manera integrada al currículum o bé als espais de tutories. Les activitats 1 i 2 són especialment recomanables després de l'aplicació del test «The Big Eight +12». Ambdues activitats faciliten la presa de consciència del nivell de desenvolupament de la competència que té cada alumne i la importància d'aquestes competències per a la inserció sociolaboral. La resta d'activitats són optatives. Així mateix, els diferents professors o tutors poden elaborar noves activitats generals.

¹ <http://ddd.uab.cat/record/128299?ln=ca>

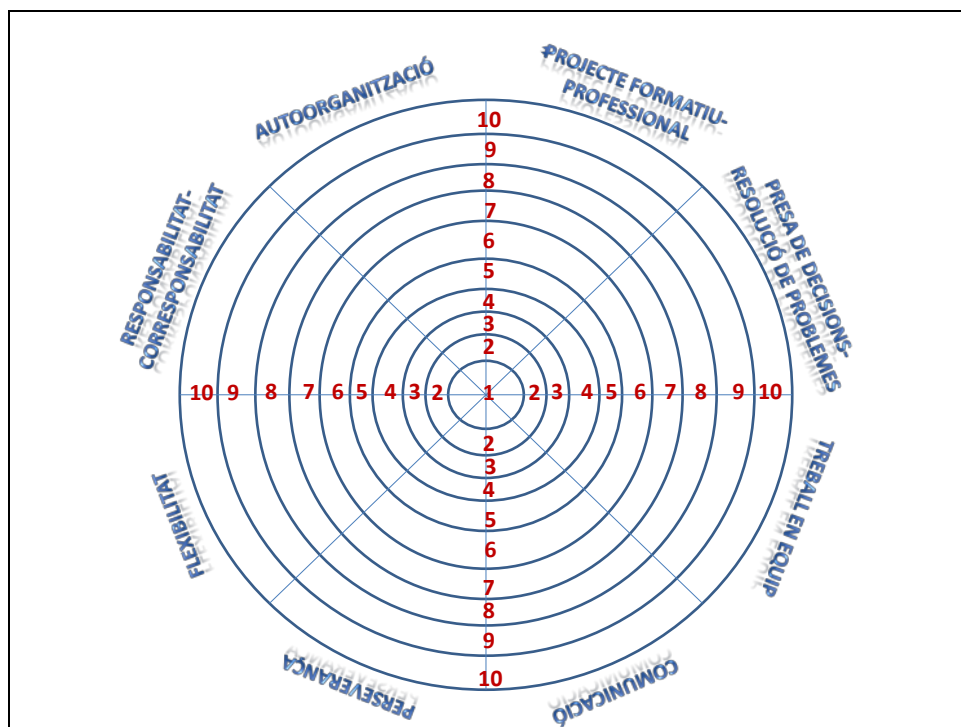
2. Activitats generals a partir de l'aplicació del test «The Big Eight+12»

Activitat 1. Roda de competències d'empleabilitat

Aquesta activitat, que és altament recomanable, hauria de ser la primera després de l'aplicació del test «The Big Eight +12», i té com a objectiu que cada alumne prengui consciència de les seves competències.

En un primer moment es demana a l'alumne que traslladi els resultats del test a la roda de competències d'Empleabilitat (que es mostra en el gràfic 1). Per a fer-ho l'alumne ha de marcar quina puntuació ha obtingut en cadascuna de les vuit competències en els diferents radis que hi ha a la roda i després ombrejar-los per tal que visualment es vegi quines competències té més desenvolupades i quines ha de reforçar. Després, en petits grups, els joves comparen els seus resultats i expliquen als companys en quines competències són més experts i quines haurien de millorar.

És important que el professor que dinamitzi l'activitat deixi clar que els resultats no són negatius ni positius, però que cal realitzar activitats de cara a la millora d'aquelles competències d'empleabilitat on els alumnes han verbalitzat un menor domini.

Activitat 2. Graella de competències d'empleabilitat

Aquesta activitat també és altament recomanable que es faci després de l'aplicació del test i de l'activitat de la roda de competències (activitat 1). L'objectiu de l'activitat és que l'alumne prengui consciència de la necessitat de tenir unes bones competències d'empleabilitat i cerqui evidències del grau de domini que té d'aquestes competències. Realitzant aquesta activitat també es potencien algunes de les competències d'empleabilitat com el treball en equip, la responsabilitat i la comunicació.

Activitat grupal: grups de 4.

Dinàmica:

1. El professor ha d'explicar cadascuna de les competències, en què consisteixen i la importància que tenen en la vida personal, acadèmica i professional.
2. Els alumnes han de buscar un exemple de la seva vida diària que demostrï que són competents —o que no ho són— en cadascuna de les vuit competències.
3. Han de triar un portaveu del grup que ha de comunicar els exemples a la resta dels companys.

Competència d'empleabilitat	Exemple	Indica si en aquest exemple hi ha un nivell de competència alt o baix
Autoorganització		
Presa de decisions i resolució de problemes		
Treball en equip		
Comunicació		
Flexibilitat		
Perseverança		
Responsabilitat i corresponsabilitat		

Activitat 3. Analitzem les competències d'empleabilitat d'un personatge conegut

Aquesta activitat té com a objectiu fer conscients als alumnes de la incidència de cadascuna de les competències d'empleabilitat en l'assoliment d'una feina i en altres àmbits de la vida.

Activitat en gran grup (tot el grup classe).

El professor posa exemples reals de cada competència i pregunta al grup sobre la importància que té la competència per la vida (laboral, familiar, escolar, relacional...). Després demana als alumnes que posin exemples que coneguin on una persona real o de ficció ha assolit l'èxit gràcies a una competència o bé que ha fracassat per manca d'aquesta competència (esportistes, actors, personatges de sèries o de pel·lícules, personatges públics, del centre educatiu, de la ciutat...).

És important que siguin personatges coneguts per tots per tal de poder analitzar i discutir les diferents competències i veure com el seu domini incideix en l'èxit d'aquelles persones en els diferents àmbits de la seva vida.

Si el professor o el centre coneix alguna persona rellevant que pot ser un bon model per als alumnes, pot convidar-lo a fer una xerrada o un debat amb els joves sobre les competències d'empleabilitat.

Activitat 4. Anàlisi de les historietes del test «The Big Eight +12»

Aquesta activitat té com a objectiu la reflexió sobre la importància que té un alt nivell competencial en els diferents àmbits de la vida, a partir de l'anàlisi de les seves conseqüències.

Activitat en gran grup (tot el grup classe).

A partir de les cinc historietes del test «The Big Eight + 12», el professor o professora tria la historieta que vulgui per tal de fer l'anàlisi dels comportaments que es mostren en les diferents situacions. Pot fer les preguntes següents:

- Quin creieu que és el comportament que mostra un nivell de competència més alt? I el més baix? Per què? Quines conseqüències poden tenir aquests comportaments?
- Us ha passat alguna vegada alguna cosa similar? Què va fer?

Els alumnes responen a cadascuna de les preguntes i es fa un debat a l'aula que ha d'acabar amb un resum de la importància de desenvolupar les competències d'empleabilitat debatudes. És important que tots els alumnes hi participin.

Activitat 5. Com em veuen els altres?

Aquesta activitat té com a objectiu adonar-se de com veuen el jove els altres companys en relació amb les seves competències d'empleabilitat

Activitat en grups de 4.

Cada alumne ha de dir de cadascun dels companys del grup quines competències té més desenvolupades i quines creu que necessita millorar, dient per què ho valora així. Després cada alumne explica al grup què li han dit els companys sobre les pròpies competències i si hi està d'acord o no.

Activitat 6. Treball de síntesi sobre competències d'empleabilitat

Aquesta activitat té com a objectiu que els alumnes facin un recull de tot el que s'ha explicat i treballat a classe i demostrin que ho han integrat. Es recomana aquesta activitat com a activitat de tancament, per la qual cosa si el professor preveu fer alguna de les activitats específiques caldria deixar aquesta pel final.

Activitat individual.

El professor explica els continguts del petit treball.

Cada alumne fa un petit treball amb l'estructura següent:

1. Què son les competències d'empleabilitat
2. Exemples de cada competència en la vida quotidiana.
3. Implicacions per a la vida laboral.
4. Les meves competències: en què soc bo i què puc millorar.
5. Quines activitats faré a casa per millorar les meves competències d'empleabilitat?